

វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពី បច្ចេកទេសដាំដំណាំបន្លែ

ឧបត្ថម្ភថវិកាដោយ: ទីភ្នាក់ងារជំនួយនៃប្រទេសអូស្ត្រាលី

អនុវត្តសកម្មភាពដោយ: អង្គការអ្នកកេរ្តិ៍សារស្រូវនិងពេទ្យសត្វគ្មានព្រំដែន

១. ការរៀបចំស្ពាន

ក. ការជ្រើសរើសទីតាំង

- ទីទួលមិនលិចទឹក ជិតប្រភពទឹក
- មានពន្លឺថ្ងៃគ្រប់គ្រាន់
- ដីមានជីជាតិល្អ នៅក្បែរផ្ទះ

ខ. ការរៀបចំរបងស្ពាន

- របងងាប់: ជំនៀរឈើ កូនឈើ ធាងត្នោត...
- របងរស់: ដំឡូងឈើ ល្អុងខ្វង កន្សំ ថេត ស្នំ...
វាមានប្រយោជន៍ជួយការពារដំណាំពីសត្វបំផ្លាញ ។
ជាពិសេស របងរស់ ស្នឹករបស់វាអាចយកធ្វើជា
ជីស្រស់ ចំណីសត្វ និងជាបន្លែសំរាប់បរិភោគ ។

១. ការរៀបចំស្មុន

គ. ការរៀបចំដី

- ត្រូវកាប់ ឬកូរហាលដី ពី ២ទៅ ៣ដងក្នុងជំរៅ ១៥-២៥ សម ហើយហាលដីពី ១០-១៥ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីកូរលើកទីមួយ ។
- នៅរដូវវស្សា ត្រូវលើករងកំពស់ពី ២-៣តឹក ទទឹង ៨តឹកទៅ ១ម៉ែត្រ (រងខ្នងអណ្តើក) រីឯនៅរដូវប្រាំងមិនចាំបាច់លើករងក៏បាន (ស្មើរដី) តែបើលើកត្រូវធ្វើតែមដើម្បីរក្សាទឹក ។

ឃ. ការដាក់ជីគ្រាប់ធាតុ

- ជីលាមកសត្វ: ១០-១៥ គក/១០ម^២
- ជីកំប៉ុស្តតោក: ២០-៣០ គក/១០ម^២
- ប្រើផេះអង្កាម ២០.គក្រ ក្នុងផ្ទៃដី ១០ម^២
- DAP/ NPK : ០.២ គក/១០ម^២

២. ការស្រែសម្របសម្រួល

- គ្រាប់ពូជសុទ្ធស្អ គ្មានសត្វល្អិត និងជំងឺបំផ្លាញ
- ធន់ទៅនឹងជំងឺ សត្វល្អិតចង្រៃ
- រក្សាពូជដោយខ្លួនឯង (ធំ វែង អត់មានស្អុយ.....)
- ទិញពូជមកពីផ្សារ (មានពូជមិនសុទ្ធ និងពូជសុទ្ធ...)
- ដុះលូតលាស់សមស្របទៅនឹងតំបន់ផលិត
- ផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ រយៈពេលលូតលាស់ខ្លី គុណភាពតម្រូវការសមស្រប

៣. ការដាំដុះដំណាំបន្លែ

ក. ប្រភេទបន្លែយកស្លឹក

❖ ការសាបគ្រាប់ពូជ

- ត្រាំទឹកក្តៅឧណ្ហៗ (៣០-៤០ អង្សាសេ) រយៈពេល ១៥- ២០នាទី ។
- សាប ១ កំប៉ុង (២០ក្រាម) លើផ្ទៃដី ១០ ម^២ អាចដាំលើផ្ទៃដី ១០០ម^២ ។
- ត្រូវសាបលាយជាមួយដីខ្សាច់ (១ភាគ៣នៃពូជ) និងផេះ ឬប្រេងកាត ឬថ្នាំហុយរ៉ាដាន ។
- បន្ទាប់ពីសាបរួចត្រូវរោយដីម្តងលើ ១ភាគ៣នៃគ្រាប់ពូជ ។
- ស្រោចទឹកដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ទៀងពេល កុំអោយជោកពេក ឬស្ងួតពេក (ស្រោចអោយល្អម) ។
- ប្រើប្រាស់ចំបើងជាគំរូបដី ដើម្បីរក្សាសំណើមផ្ទាល់សំណាបអោយបានល្អ ។
- គ្របស្បែកលើផ្ទាល់សំណាបដើម្បីការពារសត្វល្អិត និងជួយបំបែកគ្រាប់ទឹកភ្លៀងនៅរដូវវស្សា ។

៣. ការដាំដុះដំណាំបន្លែ

ក. ប្រភេទបន្លែយកស្លឹក

❖ ការស្ទង់

- នៅពេលសាបបានអាយុពី ១៥-២៥ ថ្ងៃ អាចដកយកទៅស្ទង់បាន ដែលចន្លោះគុម្ពនីមួយៗ ២-៣ តិក ។
- មុនពេលដកកូនដំណាំត្រូវផ្អាកការស្រោចទឹករយៈ ១-២ ថ្ងៃដើម្បីអោយដងដើមបន្លែរឹងល្អ ។
- ពេលដកកូនដំណាំត្រូវស្រោចទឹកអោយសើម រួចគាស់អោយជាប់ដី ។
- ត្រូវគាស់ដាំនៅពេលល្ងាច រឺ ពេលព្រឹក ការពារថ្ងៃក្តៅនាំអោយអន់កូនដំណាំ (ស្លោក) ។
- អាចធ្វើជាគំរូបគ្របការពារ បន្ទាប់ពីដាំហើយភ្លាម រយៈពេល ២-៣ ថ្ងៃដំបូង ។

❖ ការថែទាំ

- ស្រោចទឹក ជាប្រចាំ ២-៣ ដង/ថ្ងៃ
(ករណីមានភ្លៀង ត្រូវស្រោចទឹកជំរះដីការពារដំណាំរលួយ)
- បោចសំអាតស្មៅជាប្រចាំ ១-២ ដង/សប្តាហ៍
- ជ្រុំជ្រោយដី និង ដាក់ជីបំប៉ន ២-៣ ដង/វដ្តដំណាំ

៣. ការដាំដុះដំណាំបន្លែ

ខ. ប្រភេទបន្លែយកផ្លែ

❖ របៀបសាច:

- **បែងចែក/ត្រប់:** (អាចដាំផ្ទាល់ក្នុងរណ្តៅតែម្តង)
 - ប្រើដីកំប៉ុស្ត ឬលាមកសត្វ ៤០^០ បូក ដី៤០^០ បូកផេះ២០^០
 - សាបពង្រាយពីគ្រាប់ ១ទៅ១ប្រវែង ២-៣ សម ចន្លោះពីជួរ ១ទៅជួរ១ប្រវែង ១-១.៥តីក
 - សាបបាន ១០-១៥ថ្ងៃ អាចដកយកមកផ្សាំបាន ហើយពី១០-១៥ថ្ងៃ អាចដាំ ឬស្ទូងបាន
- **ត្រសក់ :** (អាចដាំផ្ទាល់ក្នុងរណ្តៅតែម្តង)
សាបផ្ទាល់ក្នុងកន្លែងពី ២-៣គ្រាប់ ហើយពី ៥-៧ថ្ងៃ អាចដាំ ឬស្ទូងបាន

៣. ការដាំដុះដំណាំបន្លែ

គ. ប្រភេទបន្លែយកមើម

❖ របៀបប្រើប្រាស់ដី

- ដាក់កំបោរបង្កប់ ១គក នៅបាតរង ១០ម^២ ស្រោចទឹកអោយជោគមុនដាំរយៈពេល១៥ថ្ងៃ ។
- ដីធម្មជាតិ ឬដីកំប៉ុស្ត ២គក ក្នុងផ្ទៃដី ១ម^២ ឬ ២០គក ក្នុងផ្ទៃដី ១០ម^២ (ប្រហែល៤បង្កើដី) ។
- ប្រើផេះអង្កាម ២០គក ក្នុងផ្ទៃដី ១០ម^២ (កន្លះការ៉ុងប្លាស្ទិច) ។
- បើសិនណាជាប្រើដីគីមី ១៥.១៥.១៥ ត្រូវដាក់ ៣០ក្រ ឬ ២ស្លាបព្រាបាយក្នុងផ្ទៃដី ១ម^២ ។

❖ ការបំបែកយកមើមនេះក្នុងរង្វង់ ៣យ៉ាង

- ដាំក្នុងរណ្តៅដែលមានចន្លោះពី រណ្តៅ ១ទៅរណ្តៅ១ ចំងាយ ២តីក
- ការឆ្លុតជាចង្កូរបណ្តោយរងចន្លោះពីគ្នា ២តីក
- ការឆ្លុតជាចង្កូរ ទទឹងរងចន្លោះពីគ្នា ២តីក

❖ សំគាល់

- ការដករំលោះកូនគេត្រូវធ្វើនៅពេលកូនស្តែមើមមានស្លឹក ២-៣សន្លឹក ។
- គេប្រើពូជពី ០.៥-១ក្រ លើផ្ទៃដី ១ម^២ ។

៣. ការដាំដុះដំណាំបន្លែ

គ. ប្រភេទបន្លែយកមើម

ការដាំដំណាំយកមើមនេះក្នុងរង្វង់មាន ៣យ៉ាង

- ដាំក្នុងរណ្តៅដែលមានចន្លោះពី រណ្តៅ ១ទៅរណ្តៅ១ ចម្ងាយ ២តីក
- ការឆ្លុតជាចង្កូរបណ្តោយរងចន្លោះពីគ្នា ២តីក
- ការឆ្លុតជាចង្កូរ ទទឹងរងចន្លោះពីគ្នា ២តីក

ចំពោះការដាំដោយឆ្លុតជាចង្កូរខាងលើនេះគឺគេរាយគ្រាប់តាមចង្កូរហើយត្រូវដករំលោះកូន ទុកតែ ២ទៅ៣ដើម ហើយចន្លោះពីគ្នា ១ទៅ១គុម្ពមួយទៀត អោយបានពី ១-១តីកកន្លះ ។

★ សំគាល់

- ✓ ការដករំលោះកូនគេត្រូវធ្វើនៅពេលកូនស្ពែមើមមានស្លឹក ២-៣សន្លឹក ។
- ✓ គេប្រើពូជពី ០.៥-១ក្រ លើផ្ទៃដី ១ម^២ ។

៣. ការដាំដុះដំណាំបន្លែ

ខ. ប្រភេទបន្លែយកផ្លែ

❖ របៀបស្ទង់កូនចំណាំ និងការថែទាំ

➤ ប៉េងពោះ-គ្រប់

- អាយុបាន ២០-២៥ ថ្ងៃអាចដាំបាន ដោយទុកចន្លោះពី ៦តីក x ៨តីក
- គ្របគល់ ស្រោចទឹក ជ្រុំគល់ បោចស្មៅ ជាពិសេស ត្រូវដោតចំណារការពារដួល ឬបាក់

➤ គ្រសក់-សណ្តែកទ្រើង

- ក្រោយដាំបានរយៈពេលពី៧-១០ ថ្ងៃយើងអាចធ្វើទ្រើងបាន
- ការដាំមាន ២ជួរក្នុងមួយរង ចន្លោះជួរ៨តីក ចន្លោះគុម្ព៦តីក
- ដឹករណ្តៅទំហំ ១-១តីកកន្លះ ដាំពី ២-៣គ្រាប់ គ្រប់គល់ ស្រោចទឹក ជ្រុំគល់ បោចស្មៅ

៤. ការថែទាំ

ក. ការស្រោចស្រព

- ពេលស្ទង់រួចត្រូវស្រោចទឹក ៣-៤ដង ក្នុងរយៈពេលមួយថ្ងៃ ក្រោយពីស្ទង់បាន ៣-៤ថ្ងៃ ហើយ ការស្រោចទឹកពី ២-៣ ដង ចំពោះករណីដែលក្តៅខ្លាំង ហើយយើងក៏អាចប្រើប្រាស់ចំបើង ជាគំរូបដី ដើម្បីរក្សាសំនើមដីផងដែរ ។
- ករណីដែលមានភ្លៀង ក្រោយពីភ្លៀងរួចយើងត្រូវស្រោចទឹកភ្លាមដើម្បីលាងជំរះស្លឹកដំណាំ ការពារប្រលាក់ដីដែលបណ្តាលអោយដំណាំអាចរលួយបាន ។

ខ. ការសំអាតស្មៅ

- ស្មៅជាប្រភពនៃជំរករបស់សត្វល្អិត ព្រមទាំងជំងឺ ហើយវាស្រូបយកសារធាតុចិញ្ចឹមពីដំណាំ ។
- ត្រូវសំអាតស្មៅ ១-២ដងក្នុងមួយសប្តាហ៍លើកទីមួយធ្វើនៅពេលដែលស្ទង់រួចនៅក្នុងរយៈពេល ពី៧-១០ថ្ងៃ ។ ការសំអាតត្រូវធ្វើដោយដៃ ឬជំរះដោយចបកាប់បានតែនៅជុំវិញនៃរងដំណាំ ។

៤. ការថែទាំ

ក. ការជ្រុំជ្រាយដី/ការដាក់ដីបំប៉នលើដំណាំ

- ❖ **ការជ្រុំជ្រាយដី:** ត្រូវជ្រុំជ្រាយដីបន្ទាប់ពីស្ទង់បានពី ៧-១០ ថ្ងៃ ដើម្បីសំអាតស្មៅធ្វើអោយដីធូរ មុនពេលជ្រុំជ្រាយដីត្រូវផ្អាកការស្រោចទឹករយៈពេល១ថ្ងៃ ហើយការសំអាតស្មៅលើកទី២ នៅពេល ដំណាំមានអាយុ ២៥ថ្ងៃ ប៉ុន្តែហាមមិនអោយជ្រុំជ្រាយដីទេ ។
- ❖ **ការដាក់ដី :** ចែកចេញជា ៣ ដំណាក់កាល
 - ការស្រោចដីបំប៉នលើកទី១: ក្រោយពីស្ទង់បានរយៈពេល ៨-១០ ថ្ងៃ ប្រើជីអ៊ុរេ ៤០-០-០ មួយស្លាប ព្រាបាយ លាយទឹក១៥-១៨ លីត្រ/១០ម^២
 - ការស្រោចដីបំប៉នលើកទី២: ក្រោយពីស្ទង់បានពី ១០-១៨ ថ្ងៃ ប្រើជី ១៥-១៥-១៥ ចំនួន ១ ទៅ ១ខាំកន្លះ ក្នុង១០ម^២ ក្នុងករណីដាក់ដីលើកទីពីរនេះ គឺជ្រុំជ្រាយដី រួចដាក់ដីតាមចន្លោះនៃគុម្ពស្តែ ។
 - ការដាក់ដីបំប៉នលើកទី៣ : ពេលដំណាំអាយុបាន ២៥-៣០ ថ្ងៃ ប្រើជីអ៊ុយរេ ២ស្លាបព្រាបាយ លាយ ជាមួយទឹក១៨លីត្រ ស្រោចស្រពលើផ្ទៃដី ១០ម^២ បន្ទាប់មកស្រោចទឹកលាងតាមក្រោយឱ្យជ្រាប ។

៥. វិធីសាស្ត្រធ្វើដីកំប៉ុស្ត

ក. ការធ្វើដីកំប៉ុស្តគោក

យើងអាចរៀបចំធ្វើដីកំប៉ុស្តគោកតាម ២ របៀប:

- ជាលក្ខណៈជីករណ្តៅ
- ជាលក្ខណៈសង់ទ្រុង

- វត្ថុធាតុសំរាប់ធ្វើដីកំប៉ុស្តមាន លាមកសត្វគ្រប់ប្រភេទ វត្ថុធាតុស្រស់ (កន្លាងខែត កំប្លោក ចក ...) វត្ថុធាតុស្ងួត (ស្លឹកឈើងាប់ៗ ស្លឹកចេកងាប់ៗ ស្លៅក្រៀម ចំបើង....) ដោយកាប់ចិញ្ចាំជាមុនសិន ។
- ការរៀបចំវត្ថុធាតុដាក់ក្នុងរណ្តៅ ឬទ្រុងកំប៉ុស្ត: ទី១ រៀបចំវត្ថុធាតុស្ងួតកំរាស់ ២៥ សម ទី២ រៀបចំវត្ថុធាតុស្រស់ ១០សម ទី៣ លាមកសត្វ ៥សម ទី៤ អាចដាក់ផេះ ១សម ធ្វើបែបនេះបន្តបន្ទាប់រហូតពេញរណ្តៅ ឬទ្រុងកំប៉ុស្ត ។ ចំពោះកំប៉ុស្តដែលធ្វើក្នុងរណ្តៅរយៈពេល ២-៣ខែ ទើបអាចប្រើបាន ។ រីឯកំប៉ុស្តទ្រុងអាចប្រើបានពី ៤៥-៥០ថ្ងៃ ។ ប៉ុន្តែត្រូវជ្រោយត្រឡប់កំប៉ុស្តចន្លោះពេលពី ៧-១០ ម្តង ។

៥. វិធីសាស្ត្រធ្វើជីកំប៉ុស្ត

❖ របៀបធ្វើកំប៉ុស្តទឹក

- កាប់ចិញ្ចាវជីស្រស់ចំនួន ១០គក លាយលាមកសត្វ ៦គក រួចដាក់វាតាមស្រទាប់ចូលក្នុងបារី
- ដាក់បារីដែលច្រកវត្តធាតុរួចស្រេចហើយ ចូលទៅក្នុងពាង ដោយចំណុះទឹកស្ទើរនឹង ២០ដង នៃចំណុះជី
- ត្រូវកូរជីរៀងរាល់ថ្ងៃ ដោយមួយថ្ងៃត្រូវកូរ ២ដង (រយៈពេលកូរប្រហែល៥នាទីកូរបង្វិលទៅបង្វិលមក)
- របៀបប្រើ : រយៈពេល ៣-៤ អាទិត្យអាចប្រើបានគឺពេលដែលវាលែងមានក្លិនស្អុយ
 - ប្រើក្នុងពេល កូនដំណាំកំពុងលូតលាស់ មុនពេលដំណាំចេញផ្កា និងជួបរោគសញ្ញាប្លែកៗ
 - ជីកំប៉ុស្តទឹក ១០ល លាយជាមួយទឹកធម្មតា ១០ល ស្រោចលើផ្ទៃដី ១០ម^២
 - អាចស្រោចជីកំប៉ុស្តទឹក ១សប្តាហ៍ម្តង តែបើដំណាំខ្លះជិតជាតិខ្លាំង យើងអាចស្រោច ២-៣ដងក្នុង

១សប្តាហ៍ ។

៦. សត្វល្អិត ដំបៅ និងការព្យាបាល

សត្វល្អិតមានដូចជា : ពពួកចៃ អណ្តើកមាស ដង្កូវយោលទោង ទាកតូ...

- ❖ **ពពួកចៃ និង អណ្តើកមាស:** អាចមើលឃើញវានៅលើដើម ស្លឹក និងត្រួយ ។ វាអាចរស់នៅបានដោយការស្រូបជញ្ជក់ យករុក្ខរស់ដែលធ្វើអោយដំណាំលូតលាស់យឺត ហើយច្រើនកើតមាននៅលើសណ្តែក ត្រសក់ ត្រប់ ប៉េងប៉ោះ ម្ទេស.....
 - វិធានការកំចាត់: ប្រើប្រភេទថ្នាំ កុងហ្វីដ្យូរ
 - កំរិតប្រើ: ដាក់ថ្នាំ ១០សេសេ លាយទឹក ១០លីត្រ បាញ់លើដំណាំបន្លែ (ផ្ទៃដី១០០ម^២)
- ❖ **ដង្កូវយោលទោង:** វារស់នៅនិងស៊ីជាលិកាស្លឹកបន្លែផ្នែកខាងក្រោម ដោយបំផ្លាញជាលក្ខណៈជាក្រុមៗនៅរដូវក្តៅ (ពីខែ ១២ ទៅដល់ខែ៤) ។
- ❖ **សត្វទាកតូ ឬចៀកតូ:** គេសង្កេតឃើញលក្ខណៈនៃការបំផ្លាញរបស់វាគ្រប់ដំណាក់កាលលូតលាស់របស់ដំណាំ ហើយវាស៊ីបំផ្លាញទៅលើស្លឹកស្តែកជាលក្ខណៈប្រហោងតូចៗធ្វើឱ្យស្លែក្រិនលូតលាស់យឺត ។
វិធានការកំចាត់: ប្រើប្រភេទថ្នាំអាបាមីថតាំង
កំរិតប្រើ: ដាក់ថ្នាំ ១០សេសេ លាយទឹក ១០លីត្រ បាញ់លើដំណាំបន្លែ (ផ្ទៃដី១០០ម^២)

៦. សត្វល្អិត_ដំបូង និងការព្យាបាល

❖ **ផែនការល្អិត** : ធ្វើអោយស្លឹកប្រៃពណ៌ទៅជាពណ៌លឿងហើយដំណាំចាប់ផ្តើមស្រពោន ឬសឡើងរលួយ ប្រៃពណ៌ទៅជាពណ៌ខ្មៅ វាបំផ្លាញគ្រប់ដំណាក់កាលលូតលាស់របស់ដំណាំ ។

ប្រសិនណាបើមានករណីជំងឺនេះកើតមានឡើងយើងអាចការពារវាដោយ :

- គួររាស់ហាលដីអោយបានស្ងួតល្អ ធ្វើការសំអាតស្មៅ ជ្រើសរើសរដូវកាលដាំដុះ
- បន្ថយការស្រោចទឹក និងប្រើគំរូបការពារ នៅរដូវវស្សា
- បន្ថយការស្រោចដីបំប៉ន
- ដកដើមដែលមានជំងឺយកកប់ ឬដុតចោលនិង
- ប្រើប្រាស់កំបោរសំរាប់ការពារមុនពេលដាំដុះ

៧. វិធានការណ៍ការពារ

ក. បែបវិវិសាស្ត្រ

- ដាំដំណាំឆ្នាស់ និងដំណាំចំរុះ ពិសេសដំណាំដែលមានក្លិនឆ្ងល ធ្វើឱ្យសត្វល្អិតខ្លាច
គឺដំណាំគ្រឿងទេសមានដូចជា: ជីត្រប់ប្រភេទខ្លឹមស្លឹក ស្លឹកគ្រៃ រំដេង ម្រេស ។ល ។
- សំអាតស្មៅ ដើម្បីកាត់បន្ថយជម្រករបស់វា ភ្ជួររាស់ហាលដី ដើម្បីសំលាប់ឱកឌើ
- ជ្រើសរើសពូជដែលធនជាមួយសត្វល្អិត និងជំងឺ
- ថែរក្សាសត្វដែលមានប្រយោជន៍

ខ. វិធានការមេកានិច

ប្រមូលផ្លែដែលជ្រុះ យកទៅកប់ចោល

- ដកដើមដែលមានជំងឺ យកទៅកប់ ឬ ដុតចោល
- ដើរចាប់ដោយដៃ
- ដឹកជាចង្កូរព័ទ្ធជុំវិញសួន ដាក់ផេះ ឬកំបោរដើម្បីការពារ
- ប្រើអន្ទាក់ចាប់ (ប្រើចានពណ៌លឿងក្នុងចានដាក់ទឹកសាប៊ូ ដាក់អំពូលភ្លើង.....)

គ) វិធីផ្សំផ្លូវកំចាត់សត្វល្អិត(បែបបុរាណ)

រំដេង ១ ខាំ

ស្លឹកត្រៃ ២ ខាំ

ស្លឹកស្លៅ ៣ ខាំ

- បុកវត្ថុធាតុផ្សំទាំងបីមុខចូលគ្នា រួចលាយទឹក ១លីត្រ រួចយកវាដាក់នៅក្នុងធុងគ្របអោយជិតទុក១យប់
- នៅពេលប្រើត្រូវច្រោះវាដោយក្រណាត់ស្បែររួចយកទឹកថ្នាំ ១ល លាយជាមួយទឹកធម្មតា ១៦ល

៨. ការទុកដាក់ និងការថែរក្សាគ្រាប់ពូជ

- ជ្រើសរើសពូជ គុណភាពល្អ ផ្លែធំ ឆ្ងាញ់.... ។
- ពូជដែលគ្មានសត្វល្អិត និងជំងឺ ។
- ពូជដែលផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ ។
- យកផ្លែទុំល្អមកពុះច្របាច់យកគ្រាប់ និងលាងអោយជ្រះរំអិល (លាងក្នុងស្បែក) ។
- រួចយកទៅហាលថ្ងៃចំនួន ២-៣ថ្ងៃ (មិនត្រូវហាលពេលថ្ងៃត្រង់ទេ) ។
- យកគ្រាប់ដែលបានហាលរួចសំដីលក្នុងម្លប់ (ហាលខ្យល់) ចំនួនពី ១-២ថ្ងៃ ។
- យកកែវ ឬដប ដាក់ ធុង ឬ ផេះក្តៅឧណ្ហៗអោយបាន ១ភាគ៣នៃដបលាយជាមួយគ្រាប់ពូជ ដោយមិនបាច់បិទគំរូបអោយជិតទេ ។
- ករណីគ្រាប់ពូជដែលនៅសល់ពីការប្រើប្រាស់ ហើយចង់រក្សាទុកបន្តយើងត្រូវ៖
 - យកធុងឬផេះ ១គក លាយជាមួយគ្រាប់ពូជ ១គក ។
 - យកកំបោរ ០.៥គក លាយជាមួយគ្រាប់ពូជ ១គក ។